

Tŷ'r Cwmniau

Tŷ'r Cwmniau
**Adroddiad Monitro
Blynyddol Ar Gynllun
Iaith**

01 EBRILL 2014 – 31 MAWRTH 2015

© Hawlfraint y Goron 2014

Cewch aildefnyddio'r wybodaeth hon (ac eithrio logos) yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng, o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored v.2. I weld y drwydded hon ewch i www.nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/2/ neu anfonwch neges e-bost at: PSI@nationalarchives.gsi.gov.uk

Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid i chi roi teitl y ddogfen/cyhoeddiad ffynhonnell. Lle y nodwyd deunydd trydydd parti, rhaid gofyn am ganiatâd deiliad hawlfraint y deunydd hwnnw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael ar: www.gov.uk/companieshouse

Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch y cyhoeddiad hwn at: Tŷ'r Cwmnïau, Ffordd y Goron, Caerdydd, CF14 3UZ neu e-bost: enquiries@companieshouse.gov.uk

Mae fersiynau o'r adroddiad hwn mewn fformatau eraill ar gael o wneud cais o: enquiries@companieshouse.gov.uk

Mae Tŷ'r Cwmnïau yn un o Asiantaethau Gweithredol yr Adran Busnes, Arloesi a Sgiliau (BIS).

1. Cyflwyniad

Paratowyd Cynllun Iaith Gymraeg Tŷ'r Cwmnïau yn unol ag adran 21(3) o Ddeddf yr Iaith Gymraeg a chafodd gymeradwyaeth lawn Bwrdd yr Iaith Gymraeg ar 20 Ebrill 2010.

Mae'r adroddiad hwn yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2014 a 31 Mawrth 2015.

Alexandra Walters, y Prif Ymgynghorydd Polisi, sy'n gyfrifol am weithredu Cynllun Iaith Gymraeg TC. Mae hi'n gwneud hynny gyda chymorth tîm o siaradwyr Cymraeg sy'n ymdrin â materion pob dydd, a phwyllgor sy'n cyfarfod yn rheolaidd i fonitro cynnydd a pherfformiad.

2. Dehongliad

"TC" yw Tŷ'r Cwmnïau

"Deddf 2006" yw Deddf Cwmnïau 2006

"y Cofrestrydd" yw'r Cofrestrydd Cwmnïau

"PAC" yw Partneriaeth Atebolwydd Cyfyngedig

"cwmni/PAC Cymreig" yw cwmni neu PAC, yn ôl diffiniad adran 88 o Ddeddf Cwmnïau 2006 (fel y bo'n berthnasol i PACau), sydd wedi hysbysu'r Cofrestrydd y lleolir ei swyddfa gofrestredig yng Nghymru. Adeg corffori, rhaid i gwmni ddweud a yw'n bwriadu lleoli ei swyddfa gofrestredig yng Nghymru, Lloegr a Chymru, yr Alban neu Ogledd Iwerddon. Rhaid i gyfeiriad swyddfa gofrestredig y cwmni fod yn y wlad y maent wedi datgan y lleolir ei swyddfa gofrestredig ynddi.

Caiff cwmni Cymreig dewis cael enw Cymraeg a therfyniad enw Cymraeg (h.y. cyfyngedig, cwmni cyfyngedig cyhoeddus) a chaiff ffeilio dogfennau statudol yn Gymraeg. Gall cwmni Lloegr a Chymru fod â chyfeiriad ei swyddfa gofrestredig yng Nghymru neu Loegr, ond ni all y cwmni gael enw Cymraeg na therfyniad enw Cymraeg, ac ni chaiff ffeilio dogfennau statudol yn Gymraeg.

3. Cydymffurfio â'r Cynllun Iaith Gymraeg

Mae TC wedi ymrwymo o hyd i gydymffurfio â'i Gynllun Iaith Gymraeg, a rhwng 1 Ebrill 2014 a 31 Mawrth 2015, cyflawnodd y canlynol:

3.1 Cynhaliodd y pwyllgor iaith gyfarfodydd chwarterol (Mehefin, Medi a Rhagfyr 2014, a Mawrth 2015) er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â Chynllun Iaith TC ac adolygu cynnydd yn erbyn y Cynllun Gweithredu, sydd ynghlwm wrth yr adroddiad hwn. Hefyd cynhaliwyd cyfarfod gwasanaeth Cymraeg misol i ystyried y gwasanaeth a gynigir i gwsmeriaid Cymraeg eu hiaith.

3.2 Parhaodd tîm o siaradwyr Cymraeg o wahanol feysydd o fewn TC i ymateb i ymholiadau cwsmeriaid, gyda phob aelod yn ymwybodol o feysydd arbenigedd y lleill. Mae ein Canolfan Gysylltu yn cael oddeutu 4,000 o alwadau bob dydd ac oddeutu 2 neu 3 galwad Gymraeg bob mis. Yn y cyfnod o dan sylw, cysylltodd 36 o gwsmeriaid Cymraeg eu hiaith â ni gydag ymholiadau, gan gynnwys:

- 18 ymholiad cyffredinol, megis sut i newid manylion cyfarwyddwr, sut i gorffori Cwmni Buddiant Cymunedol neu sut i ddi-ddymu cwmni;
- 2 lythyr ynghylch cosbau ffeilio hwyr;
- 9 ymholiad cyffredinol am ein Cynllun Iaith Gymraeg a'n gwasanaeth Cymraeg, megis:
  - gofyn a ellid cyflwyno cyfrifon Cymraeg
  - holi sut i gyflwyno cyfrifon Cymraeg
  - angen cymorth â ffeilio ar lein yn Gymraeg
  - ymholiadau am ein llinell gymorth Gymraeg
  - newid cyfeiriad y swyddfa gofrestredig i Loegr a Chymru
  - a oes modd ffeilio cyfrifon segur yn Gymraeg
- Un cais Rhyddid Gwybodaeth (gweler paragraff 3.8)
- 6 ymholiad Gov.UK(gweler paragraff 5.4)

3.3 Daliwyd ati i sicrhau bod y ffurflenni sy'n cael eu ffeilio'n fwyaf cyffredin ar gael yn ddwyieithog, ar bapur ac yn electronig.

3.4 Roedd yr holl ganllawiau ar gael yn ddwyieithog, ac eithrio'r rhai penodol nad ydynt yn berthnasol i Gwmnïau Cymreig (e.e. canllawiau ar faterion sy'n effeithio ar gwmnïau yr Alban yn unig).

3.5 Fe fynychon ni 7 achlysur allanol yng Nghymru yn ystod y cyfnod o dan sylw, a darparwyd siaradwyr Cymraeg a deunyddiau Cymraeg ar gyfer y rhain. Fe fynychon ni dau Seminar Cyfrifyddiaeth, dau ddigwyddiad gan Sterling Integrity, un digwyddiad gan Fusnes Cymru a Diwrnod Gwybodaeth a drefnwyd gan Dŷ'r Cwmnïau. Aethom hefyd i ddigwyddiad 'Cymraeg yn y Gweithle' ym Miskin Manor a drefnwyd gan Brifysgol De Cymru.

3.6 Croeso i gwsmeriaid ohebu â TC yn Gymraeg, a chânt ymateb i'w gohebiaeth yn Gymraeg. Yn ogystal, gall cwmnïau gofrestru ar gyfer ein gwasanaeth dwyieithog, lle'r anfonir yr holl ohebiaeth awtomatig atynt yn ddwyieithog. Hysbysebwr y cyfleuster hwn ar GOV.UK. Erbyn diwedd y cyfnod adrodd hwn, roedd tua 1270 o gwmnïau a 44 Partneriaeth Atebolrwydd Cyfyngedig (PAC), o gyfanswm o 3.46 miliwn sydd ar y gofrestr, wedi nodi eu bod am gael gohebiaeth ddwyieithog yn awtomatig.

3.7 Daeth 198 set o gyfrifon iaith Gymraeg i law gan gwmnïau Cymreig, sydd 42 yn fwy na'r llynedd. Cafodd pob un o'r cyfrifon hyn eu cyfieithu i'r Saesneg ar gyfer y cofnod cyhoeddus. Mae dyletswydd ar TC i gyfieithu rhai dogfennau sy'n cael eu ffeilio o'r Gymraeg i Saesneg. Yn ogystal, rydym wedi cyfieithu oddeutu 77 o ddarnau eraill o waith i'r Gymraeg i fodloni gofynion ein Cynllun Iaith Gymraeg. Roedd hyn yn cynnwys llythyrau, canllawiau, a gwaith prosiect, ar gyfer y wefan a'r gwasanaethau ar-lein.

3.8 Cawsom un cais Rhyddid Gwybodaeth yn Gymraeg a darparwyd ymateb Cymraeg o fewn y cyfnod statudol.

3.9 Rhannwyd gwybodaeth hanfodol â chwsmeriaid sy'n siarad Cymraeg am y dyddiadau ffeilio, achlysuron a hysbysiadau eraill trwy ein gwefan, trwy ohebiaeth ddwyieithog a thrwy ein cyfrif Twitter @TyrCwmnïau.

3.10 Roedd yr holl gontractau a gyhoeddwyd yn cynnwys cymal i sicrhau bod ein partneriaid gwasanaethu'n cydymffurfio â rhwymedigaethau TC o ran y Gymraeg.

3.11 Tynnwyd sylw staff at unrhyw achlysuron Cymraeg yn yr ardal leol ar gyfer pawb oedd â diddordeb eu mynychu.

3.12 Cynaliasom Ddiwrnod Agored mewnol a diwrnod Dysgu yn y Gwaith lle cafodd y staff eu hatgoffa o'n rhwymedigaethau o ran y Gymraeg a'r gwasanaethau a gynigiwn. Hefyd anogwyd y staff i gofrestru ar gyfer dosbarthiadau Cymraeg. Ceir mwy o wybodaeth am ein dosbarthiadau Cymraeg ym mharagraff 5.2

3.13 Aethom i gyfarfod y Pwyllgor Rhyngadrannol ar Wasanaethau Ieithyddol yn Llywodraeth Cynulliad Cymru i drafod a rhannu diweddariadau timau cyfieithu ar draws adrannau'r Llywodraeth. Trafodasom hefyd feddalwedd cof cyfieithu WordFast. O ganlyniad i'r cyfarfod hwn penderfynwyd treialu'r meddalwedd ac mae trwyddedau llawn wedi cael eu prynu yn ddiweddar.

3.14 Ym mis Tachwedd 2014 a mis Mawrth 2015 aethom i gyfarfod o bwyllgor adrannau'r Llywodraeth ganolog sydd wedi'u lleoli yng Nghymru. Diben y pwyllgor hwn yw cynorthwyo â datblygu gwasanaethau cwsmeriaid Cymraeg o ansawdd da ar draws adrannau'r Llywodraeth ganolog. Aeth cynrychiolwyr o Wasanaeth Digidol y Llywodraeth a Swyddfa Cymru i'r cyfarfod ym mis Mawrth i drafod y gwasanaeth Cymraeg ar GOV.UK.

3.15 Rydym wedi cyflwyno arwyddion "cyswllt Cymraeg" uwchben desgiau siaradwyr Cymraeg ac wedi annog siaradwyr Cymraeg i wisgo adnoddau Cymraeg megis cortynnau a bathodynnau 'Cymraeg' a gafwyd oddi wrth Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg.

4. Prif-ffrydio'r Gymraeg

Ystyriodd TC y Gymraeg yn y ffyrdd canlynol:

4.1 Rydym wedi parhau i ystyried ein gwasanaethau cyfrwng Cymraeg o gychwyn cyntaf ein holl brosiectau trwy gynnwys y Gymraeg yn rhestrau cyfeirio'r holl reolwyr prosiect, ac mewn cynlluniau datblygu eraill.

4.2 Mae Tŷ'r Cwmnïau wedi parhau i ddatblygu ein gwasanaethau digidol, fel rhan o agenda "digidol yn bennaf" y Llywodraeth. Dros yr ychydig flynyddoedd nesaf bydd ein systemau creiddiol sy'n ymdrin â chwsmeriaid yn cael eu hailwampio. Bydd y Gymraeg wrth wraidd y datblygiadau hyn. Rydym wedi ymrwmo i sicrhau y bydd y gwasanaeth ar-lein sengl hwn ar gael yn Gymraeg, sy'n

golygu y bydd modd i bobl sy'n chwilio'r gofrestr cwmnïau wneud hynny trwy gyfrwng y Gymraeg am y tro cyntaf. Yn ogystal, caiff cwsmeriaid sy'n ffeilio gwybodaeth ar gyfer cwmnïau Cymreig gofrestru mwy o'r dogfennau ffeilio statudol yn Gymraeg.

4.3 Drwy gydol y cyfnod, mae TC, ar y cyd â'n rhiant adran, yr Adran Busnes, Arloesi a Sgiliau, wedi bod yn paratoi ar gyfer rhoi'r Bil Busnesau Bach, Menter a Chyflogaeth ar waith. Cafodd y Bil Gydsyniad Brenhinol ar 26 Mawrth 2015. Rydym wedi bod yn datblygu ein gwasanaethau i gymryd i ystyriaeth y newidiadau yn ein gwasanaethau ffeilio a bydd y rhain hefyd ar gael yn Gymraeg. Bydd yr adrannau o'r Ddeddf sy'n effeithio ar gyfraith cwmnïau'n cael eu rhoi ar waith mewn dwy ran – 1 Hydref 2015 a 6 Ebrill 2016.

4.4 Symudodd Tŷ'r Cwmnïau i un wefan y Llywodraeth, GOV.UK, ym mis Rhagfyr 2014. Rydym wedi bod yn trafod yn rheolaidd gyda Gwasanaeth Digidol y Llywodraeth(GDS) ac wedi gallu rhoi llawer o'r cynnwys o'n gwefan Gymraeg flaenorol ar GOV.UK. Mae'r holl ffurflenni a chanllawiau dwyieithog ar gael trwy ddefnyddio togl 'Cymraeg' ar frig y dudalen Saesneg. Mae'r tudalennau Cymraeg yn union yr un fath â'r tudalennau Saesneg. Hefyd mae ein tudalen Gwasanaeth Cymraeg, sy'n dweud wrth gwsmeriaid y gallant gael gohebiaeth ddwyieithog, hefyd ar gael yn Gymraeg erbyn hyn.

5. Dangosyddion perfformiad

Yn ystod y cyfnod o dan sylw, roedd 5,302 o gwmnïau Cymreig, a 35 o PACau Cymreig wedi eu corffori. Roedd cyfanswm o 585,741 o gwmnïau a 7,365 o PACau wedi eu corffori yn ystod y cyfnod hwn.

Erbyn diwedd y cyfnod o dan sylw, roedd 16,255 o gwmnïau Cymreig a 149 o PACau Cymreig ar y gofrestr, o'i gymharu â chyfanswm o 3,464,155 o gwmnïau a 60,181 o PACau.

Erbyn diwedd y cyfnod o dan sylw, roedd 1261 o gwmnïau Cymreig a 25 o PACau Cymreig wedi eu corffori â therfyniad enw Cymraeg ar y gofrestr.

Cyfanswm yr 'ymweliadau' â'n gwefan Gymraeg, rhwng mis Ebrill 2014 a mis Rhagfyr 2014, pan symudodd gwefan Tŷ'r Cwmnïau i GOV.UK, oedd 192,023.

5.1 Gwasanaethau'r Rheng Flaen

Canran a nifer y staff dwyieithog:

Canolfan Gyswilt TC

Mae tri aelod o staff dwyieithog yn y Ganolfan Gyswilt.

Mae yna ofyniad contractiol bod ein cyflenwr yn darparu 2 siaradwr Cymraeg.

Os oes cwsmer yn gofyn yn benodol am gael siarad â siaradwr Cymraeg, ond nad oes un ar gael, rydyn ni'n cynnig y dewis i'r cwsmer o barhau â'r sgwrs yn Saesneg, neu ofyn am rif ffôn i gysylltu â'r cwsmer fel bod siaradwr Cymraeg yn gallu cysylltu â nhw'n uniongyrchol. Ar ddau achlysur, gofynnodd cwsmeriaid am gael siarad â rhywun yn Gymraeg. Dilynwyd y weithdrefn gywir ar y ddau achlysur a ffonwyd y cwsmeriaid yn ôl yn Gymraeg, er boddhad i'r ddau.

Y Dderbynfa Gyhoeddus

Nid oes unrhyw staff dwyieithog yn nerbynfa TC. Mae'r staff yn gallu cyfarch ymwelwyr yn Gymraeg ac mae yna arwydd amlwg sy'n rhoi gwybod i ymwelwyr bod gwasanaeth Cymraeg ar gael ar gais. Mae gan staff y dderbynfa restr o staff sy'n medru'r Gymraeg y gallant gysylltu â nhw os gwneir cais. Fodd bynnag, ni wnaeth unrhyw ymwelwyr gais am gael trafod eu busnes yn Gymraeg.

Y Llinell Gymorth

Parhawyd i ddarparu un rhif ffôn allanol penodol ar gyfer cwsmeriaid sy'n siarad Cymraeg. Roedd y tîm o siaradwyr Cymraeg ar gael i ddelio ag unrhyw ymholiadau Cymraeg hefyd.

5.2 Hyfforddiant ac Ymwybyddiaeth Iaith

Nifer y staff a gafodd hyfforddiant yn y Gymraeg hyd lefel cymhwyster ardystiedig:

Cynigiodd TC bum cwrs Cymraeg, a drefnwyd gan Brifysgol De Cymru: Lefel Mynediad 1, Lefel Sylfaen 2, Lefel Uwch 1, Lefel Uwch 4 ac Hyfedredd. Cynhaliwyd Dosbarth Lefel Mynediad 2 yn ystod Tymor yr Hydref ond oherwydd niferoedd bach, canslwyd y dosbarth hwn wedyn a rhoddwyd i'r rhai oedd yn mynd iddo y dewis o ymuno ag un o'r dosbarthiadau eraill.

- Roedd 6 dysgwyr yn nosbarth Lefel Mynediad 1 a ddechreuodd ym Medi 2014, ac roedd gan y dosbarth Lefel Sylfaen 2 saith aelod o staff. Roedd y ddau ddosbarth yn cyfarfod bob wythnos yn ystod y tymor ac yn dilyn llyfr cwrs CBAC, Cwrs Mynediad a Chwrs Sylfaen. Ni safwyd unrhyw arholiadau ym mis Mehefin 2014.

- Roedd y dosbarth Lefel Uwch 1 yn cyfarfod bob wythnos yn ystod y tymor ac yn dilyn llyfr cwrs Prifysgol Caerdydd Pontio/uwch – Llyfr Uwch 1. Roedd gan y Dosbarth dri aelod o staff.
- Cynhaliwyd dosbarth Lefel Uwch 4 yn wythnosol. O fis Medi 2014 ymlaen, cynhaliwyd dosbarth ar y cyd â'r Grŵp Hyfedredd bob mis. Nid oedd y grwpiau hyn yn dilyn llyfr cwrs gan fod y tiwtoriaid yn paratoi sesiynau wedi'u seilio ar anghenion y dysgwyr ac yn cynnwys senarios cysylltiedig â'r gwaith, ar bapur ac ar lafar. Roedd saith aelod o staff yn y Grŵp Lefel Uwch 4 a chwe aelod o staff yn y Dosbarth Hyfedredd.

Nifer y staff sydd wedi cael hyfforddiant ymwybyddiaeth iaith:

- Defnyddiwyd hysbysiadau rheolaidd ar safle Mewnwyd TC i atgoffa staff am ein rhwymedigaethau o ran y Gymraeg.

5.3 Technoleg Gwybodaeth

Nifer y systemau TG a gafodd eu hasesu gan ddefnyddio cynllun achredu meddalwedd dwyieithog y Bwrdd:

- Dim, ond ni sy'n rheoli ein systemau meddalwedd craidd i bob pwrpas. Mae'r cyfleuster i gynnwys y Gymraeg yn rhywbeth rydyn ni'n dewis ei ymgorffori.

Nifer y cynlluniau ar gyfer gwella a baratowyd yn sgil asesiadau gan ddefnyddio cynllun achredu meddalwedd ddwyieithog y Bwrdd:

- Amherthnasol

5.4 Gweinyddu'r Cynllun

Nifer y cwynion a gafwyd am ddiffyg darpariaeth gwasanaethau yn Gymraeg a'r camau a gymerwyd i ddatrys y cwynion:

Yn ystod cyfnod yr adroddiad hwn, cafodd Tŷ'r Cwmnïau 2 o gwynion mewn perthynas â'i wasanaethau Cymraeg.

i) Roedd y gŵyn gyntaf yn ymwneud â chamgymeriad yn nhrefn y geiriau Cymraeg mewn neges e-bost awtomatig. Cywirwyd hwn a rhoddwyd esboniad i'r cwsmer.

ii) Roedd yr ail gŵyn yn ymwneud ag enw cwmni arfaethedig a wrthodwyd oherwydd bod ynddo acen grom oedd yn nod wedi'i wahardd yn y Rheoliadau Enwau Cwmnïau, y mae'n rhaid i bob enw cwmni gydymffurfio â hwy. Aeth yr achwynydd â'r cwyn at Gomisiynydd y Gymraeg. Esboniodd TC y ffaith nad oedd modd derbyn acen grom mewn enw cwmni wrth y cwsmer, ond cynghorodd y cwsmer y câi'r cais ei dderbyn pe bai'n ei ailgyflwyno, ond y byddai'r enw'n ymddangos ar y Gofrestr heb yr acen. Mae'r cwmni wedi cael ei gorffori erbyn hyn.

Gwyddai TC fod hyn yn broblem o ran cofrestru enwau cwmnïau ac felly gweithiodd gyda'r Adran Busnes, Arloesi a Sgiliau i ddiwygio'r Rheoliadau Enwau Cwmnïau. Diwygiwyd y rhain ar 31 Ionawr 2015 ac yn awr maent yn rhoi llawer mwy o hyblygrwydd i gwmnïau yng Nghymru ddefnyddio acenion crwm wrth gofrestru enwau eu cwmnïau.

Cawsom 6 cwyn arall ynghylch diffyg Cymraeg ac anhawster wrth fynd i dudalennau Cymraeg ar wefan newydd GOV.UK o gymharu â'n hen wefan. Nid cwynion yn erbyn gwasanaeth Cymraeg TC oedd y rhain ond cwynion ynghylch un wefan y Llywodraeth. Felly trosglwyddwyd y cwynion i GDS a chyfarwyddwyd y cwsmeriaid i godi eu pryderon yn uniongyrchol gyda GOV.UK.

6. Casgliad

Bydd yr Uwch Ymgynghorydd Polisi, y Tîm o Siaradwyr Cymraeg a'r Pwyllgor Iaith yn parhau i sicrhau bod ein holl gydweithwyr yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau o dan y Cynllun Iaith. Byddwn yn cynnal ein hymrwymiad i ddal ati i wella trwy raglen o welliannau parhaus ar gyfer ein cwsmeriaid sy'n siarad Cymraeg.

Cynllun Gweithredu: Tŷ'r Cwmnïau

1. Deddfwriaeth a Mentrau

Camau Angenrheidiol	Dyddiad targed	Perchennog	Cynnydd hyd yn hyn/Nodiadau
Adolygu'r Cynllun Gweithredu pob chwarter	Pob chwarter	Strategaeth a Pholisi	Cafodd y Cynllun Gweithredu ei adolygu yn rhan o gylch gorchwyl y Pwyllgor Iaith a gynhaliodd gyfarfodydd ym mis Mehefin, Medi a Rhagfyr 2014 ac ym mis Mawrth 2015.
Adolygu'r Cynllun Strategol pob chwarter i gyd-fynd â'r Cynllun Gweithredu ar yr iaith Gymraeg	Pob chwarter	Strategaeth a Pholisi	Yn ystod cyfnod adrodd 2013-14 datblygwyd cynllun strategol 5 mlynedd newydd. a roddodd ystyriaeth lwyr i'r Gymraeg.
Ystyried sut y bydd polisiau, projectau a datblygiadau newydd yn cyd-fynd ag ymrwymadau'r Cynllun Iaith	Yn parhau	Strategaeth a Pholisi	Rydyn ni wedi parhau i ystyried ein Cynllun Iaith wrth gychwyn polisiau, projectau a datblygiadau newydd, fel y mae'r adroddiad hwn yn ei ddangos.
Galluogi cwmnïau Cymreig i fwynhau "Profiad Cymraeg" wrth gorffori	Hydref 2012	Cyflawni Atebion Busnes	Cwblhawyd hyn yn Hydref 2012
Hwyluso gwasanaeth corffori ar-lein cyflawn ar gyfer cwmnïau Cymreig yn TC	Mawrth 2013	Cyflawni Atebion Busnes	Cwblhawyd hyn ar 6 Ebrill 2013
Gwella'r gwasanaeth Newid Enw ar WebFiling er mwyn cynhyrchu cyfieithiad o'r dystysgrif (sy'n cael ei hadolygu ar hyn o bryd)	Mawrth 2013	Y Gyfarwyddiaeth Cyflawni ar gyfer Cwsmeriaid	Wrth i ni ddatblygu un gwasanaeth ar-lein ar gyfer cwsmeriaid, mae'r prosiect wedi cytuno i ddatblygu mwy o wasanaethau Cymraeg na'r hyn sydd ar gael ar hyn o bryd, gan gynnwys y gwasanaeth newid enw trwy WebFiling.

2. Staffio

Camau Angenrheidiol	Dyddiad targed	Perchennog	Cynnydd hyd yn hyn/Nodiadau
Cynnal yr hyfforddiant iaith cyfredol, gan dargedu sgiliau Cymraeg llafar	Yn parhau	Adnoddau Dynol	Gweler yr adroddiad
Sicrhau bod staff sy'n siarad Cymraeg yn bresennol yn yr holl brif adrannau gweithredol er mwyn sicrhau bod siaradwyr Cymraeg ar gael i ddiwallu gofynion ym mhob maes	Yn parhau	Cyfarwyddwyr	Gweler yr adroddiad
Hyrwyddo'r hyn sy'n ofynnol o TC o dan y Cynllun Iaith yn fewnol, gan sicrhau bod staff yn deall eu cyfrifoldebau ac yn gwybod ble i droi am gymorth	Yn parhau	Strategaeth a Pholisi	Defnyddiwyd y safle mewnwyd yn rheolaidd i dynnu sylw ein staff at ein hymrwymiad i'n Cynllun Iaith, a byddwn yn parhau i wneud hynny
Cynnal y tîm Cymraeg yn TC er mwyn darparu gwasanaethau ar gyfer cwsmeriaid Cymraeg ym mhob maes a chynnal cyfarfodydd cyson i drafod problemau a chynnydd	Yn parhau	Cyflawni ar gyfer Cwsmeriaid	Parhaodd y tîm Cymraeg i ddarparu gwasanaethau a daethant at ei gilydd am gyfarfod bob mis

3. Ymgyrchoedd cyhoeddusrwydd, arddangosfeydd, hysbysebion a datganiadau i'r wasg

Camau Angenrheidiol	Dyddiad targed	Perchennog	Cynnydd hyd yn hyn/Nodiadau
Sicrhau bod siaradwyr Cymraeg yn mynychu pob digwyddiad yng Nghymru lle mae presenoldeb gan TC	Yn parhau	Y Tîm Digwyddiadau	Gweler yr adroddiad
Sicrhau bod deunyddiau Cymraeg ar gael mewn unrhyw achlysuron a gynhelir yng Nghymru	Yn parhau	Y Tîm Digwyddiadau	Gweler yr adroddiad
Sicrhau bod hysbysebion a datganiadau i'r wasg sy'n cael eu cyhoeddi yng Nghymru ar gael yn Gymraeg	Yn parhau	Adnoddau Dynol/ICT	Lle cyhoeddir hysbysebion swyddi yn y wasg Gymraeg maent yn ddwyieithog, fodd bynnag nid oes cyfleuster ar gyfer hysbyseb swydd ddwyieithog ar wefan swyddi'r Gwasanaeth Sifil.

4. Cyhoeddiadau a ffurflenni

Camau Angenrheidiol	Dyddiad targed	Perchennog	Cynnydd hyd yn hyn/Nodiadau
Sicrhau bod holl gyhoeddiadau Cymraeg TC yn cael eu diweddarau'r un pryd â'r fersiynau Saesneg	Yn parhau	Strategaeth a Pholisi	Mae TC yn parhau i sicrhau bod cyhoeddiadau Cymraeg yn cael eu diweddarau yr un pryd â'r cyhoeddiadau Saesneg
Sicrhau bod yr holl ffurflenni statudol Cymraeg yn cael eu diweddarau'r un pryd â'r fersiynau Saesneg	Yn parhau	Strategaeth a Pholisi	Gweler yr adroddiad
Monitro defnydd o lythyrau er mwyn sicrhau bod fersiynau Cymraeg yn cael eu defnyddio pan fo hynny'n briodol	Yn parhau	Datblygu Newid Busnes	Gweler yr adroddiad

5. Gwefannau

Camau Angenrheidiol	Dyddiad targed	Perchennog	Cynnydd hyd yn hyn/Nodiadau
Sicrhau bod y wefan Gymraeg yn cael ei diweddarau'r un pryd â'r fersiwn Saesneg pan fo hynny'n berthnasol, a bod y wybodaeth ar y wefan Gymraeg yn gyfoes	Yn parhau	Deall y Cwsmer	Cyflwynwyd oddeutu 30 o newidiadau i ddiweddarau'r wefan Gymraeg.

6. Cyfarfodydd wyneb yn wyneb

Camau Angenrheidiol	Dyddiad targed	Perchennog	Cynnydd hyd yn hyn/Nodiadau
Sicrhau bod modd i gwsmeriaid ofyn am gael siarad â siaradwr Cymraeg os ydynt am gynnal eu busnes yn Gymraeg.	Yn parhau	Gwasanaethau i Gwsmeriaid	Gweler yr adroddiad

7. Cyfathrebu ar Ffôn

Camau Angenrheidiol	Dyddiad targed	Perchennog	Cynnydd hyd yn hyn/Nodiadau
Sicrhau bod modd i gwsmeriaid sydd am gynnal eu busnes yn Gymraeg ofyn (yn Saesneg) am gael siarad â siaradwr Cymraeg	Yn parhau	Gwasanaethau i Gwsmeriaid	Gweler yr adroddiad

8. Arwyddion

Camau Angenrheidiol	Dyddiad targed	Perchennog	Cynnydd hyd yn hyn/Nodiadau
Sicrhau bod yr holl arwyddion cyhoeddus ar gyfer swyddfa Caerdydd yn ddwyieithog	Yn parhau	Gwasanaethau'r Adeiladau	Cwblhawyd. Byddwn yn parhau i fonitro hyn

9. Cwynion

Camau Angenrheidiol	Dyddiad targed	Perchennog	Cynnydd hyd yn hyn/Nodiadau
Sicrhau bod cwynion am wasanaethau Cymraeg TC yn cael eu harchwilio'n fanwl ac yn cael eu datrys yn brydlon, a hynny'n unol â threfn gwynion arferol Tŷ'r Cwmnïau	Yn parhau	Gwasanaethau i Gwsmeriaid	Gweler yr adroddiad
Monitro'r cwynion am wasanaethau dwyieithog	Yn parhau	Gwasanaethau i Gwsmeriaid	Gweler yr adroddiad

www.gov.uk/companieshouse

Canolfan Cyswllt a gwybodaeth: **0303 1234 500**

Er dibenion hyfforddi a sicrhau ansawdd, fe allai eich galwad gael ei monitro

mini-com: 029 2038 1245

enquiries@companieshouse.gov.uk

www.gov.uk/companieshouse

Caerdydd: Tŷ'r Cwmnïau
Ffordd y Goron, Caerdydd, CF14 3UZ.

Caeredin: Companies House
4th Floor, Edinburgh Quay 2,
139 Fountainbridge, Edinburgh, EH3 9FF.

Llundain: Companies House
4 Abbey Orchard Street, Westminster,
London, SW1P 2HT.

Belfast: Companies House
Second Floor, The Linenhall,
32-38 Linenhall Street, Belfast, BT2 8BG.